

Protokół

z posiedzenia Zespołu problemowego ds. służb mundurowych RDS

z dnia 27 lutego 2019 r.

Miejsce posiedzenia: Centrum Partnerstwa Społecznego „Dialog”

Przewodniczący: Rafał Jankowski, Przewodniczący Zespołu problemowego ds. służb mundurowych RDS

Uczestnicy posiedzenia: Członkowie Zespołu problemowego ds. służb mundurowych RDS oraz eksperci.

Przyjęto następujący porządek obrad:

1. Pluralizm związkowy w służbach mundurowych.
2. Wysokości kwoty pomocy mieszkaniowej funkcjonariuszom podległym MSWiA na zakup mieszkania w porównaniu do MON i SOP.
3. Wysokości kwoty równoważnika za brak lokalu mieszkalnego jaka przysługuje funkcjonariuszom podległym MSWiA w porównaniu do MON i SOP.
4. Zagrożenie „smogiem” funkcjonariuszy pełniących służbę - sprawa dodatkowego urlopu.
5. Sprawy różne.

Przewodniczący **Rafał Jankowski, Forum Związków Zawodowych**, przywitał Członków Zespołu oraz zaproszonych gości, dodając, że Centrum Partnerstwa Społecznego „Dialog” jest najwłaściwszym miejscem do wszelkich konsultacji społecznych.

Ad 1.

Czesław Tula, Forum Związków Zawodowych, krytycznie ocenił dążenia Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” zmierzające do wprowadzenie pluralizmu związkowego w Służbie Więziennej. Federacja Związków Zawodowych Służb Mundurowych zwróciła się do ministra sprawiedliwości oraz Dyrektora Generalnego Służby Więziennej o negatywne zaopiniowanie tej inicjatywy. Dyrektor Generalny przedstawia stanowisko, że podstawy prawne dają podstawę do funkcjonowania monopolu związkowego – tak też odpowiada na zapytania ministra i posłów. Kończąc swoje wystąpienie dodał, że nie ma zgody funkcjonariuszy Służby Więziennej na wielość związków, między innymi dlatego, by było bezpiecznie w Służbie Więziennej.

Sławomir Koniuszy, Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Policjantów, zauważył, że Piotr Duda, przewodniczący „Solidarności”, zarzucał niejednokrotnie przedstawicielom

służb mundurowych wyprowadzanie dialogu, dyskusji i domagania się praw poza tą siedzibą, przy czym sam nie ma z tym problemu. Jak podkreślił, monopol związkowy w służbach mundurowych rekompensuje braki i uprawnienia, z których korzystają wszystkie związki zawodowe w Polsce, a z których związki zawodowe w służbach mundurowych nie mogą korzystać, np. prawo do strajku. Jego zdaniem, niektóre związki zawodowe mają konotacje polityczne, np. „Solidarność” obecnie kojarzona jest bardzo silnie z partią rządzącą. W takim przypadku wprowadzenie pluralizmu związkowego, może doprowadzić do osłabienia ruchu związkowego i siły związkowej w służbach mundurowych, poprzez ich rozdrobnienie, ale także dlatego, że pojawią się organizacje, które będą politycznie wspierać stronę rządzącą czy stronę ministerialną, a to jest zaprzeczeniem działalności związkowej, zaprzeczeniem idei dialogu społecznego i osłabienie ruchu związkowego w samych służbach mundurowych.

Danuta Hus, Związek Zawodowy Pracowników Policji, powiedziała, że 5 organizacji związkowych, bardzo utrudnia pole działania związków zawodowych oraz możliwość doprowadzenia do konsensusu dialogu z pracodawcą. Jest to utrudnienie, ponieważ tyle ile organizacji, tyle pomysłów, i do tego dochodzi jeszcze rywalizacja o każdego członka związku. Jej zdaniem pluralizm spowoduje, że nie wejdzie tylko jedna organizacja – „Solidarność”- ale dojdzie do rozdrobnienia. Ambitni, którzy pragną władzy, będą mogli założyć swój własny związek; w obrębie województwa może wtedy pojawić się nawet kilkanaście organizacji związkowych, a to na pewno nie ułatwi współpracy z kierownictwem.

Andrzej Szary, Związek Zawodowy Policjantów, odnosząc się do kolegów z NSZZ „Solidarność” wyraził swoje oburzenie, że jeden związek działa przeciwko drugiemu związkowi zawodowemu. Zaapelował, aby „Solidarność” skończyła z polityką i przestała być przybudówką partii rządzącej. Zaprosił Piotra Dudę na rozmowy ze związkowcami. Jego zdaniem, służby mundurowe są skuteczne i dadzą sobie radę bez „Solidarności”, która powinna skupić się na tych, którzy tej pomocy potrzebują. Zasugerował, by wystąpić z wnioskiem do ministra sprawiedliwości i ministra Joachima Brudzińskiego, aby w trybie pilnym spotkał się z podzespołem do spraw służb mundurowych, w celu wyjaśnienie polityki, jaką prowadzi „Solidarność”.

Przewodniczący **Rafał Jankowski, Forum Związków Zawodowych**, powiedział, że jako przewodniczący wyjdzie z propozycją takiego wniosku.

Marcin Kolasa, Forum Związków Zawodowych, powiedział, że związki służb mundurowych działają skutecznie i dbają o swoich funkcjonariuszy, co było widoczne w proteście i w podpisanym w dniu 8 listopada 2018 roku porozumieniu z ministrem spraw wewnętrznych i administracji. Dodał, że jeżeli komuś w Polsce zależy na rozwaleniu dobrze funkcjonujących służb mundurowych, to niech dalej brnie w kierunku pluralizmu.

Maria Mrugała, Forum Związków Zawodowych, powiedziała, że zawodowych służba celno-skarbowa, będąca także służbą mundurową, boryka się z pluralizmem związkowym. Zauważyła, że uzyskanie porozumienia w gronie kilku związków jest niezmiernie trudne. Podała przykład rozmów, w których brało udział 28 związków. Przypomniała także, że celem porozumienia jest, by służba dobrze funkcjonowała, a nie jednostkowe cele.

Krzysztof Malaszewicz, NSZZ „Solidarność”, powiedział, że jako funkcjonariuszowi Służby Celno-Skarbowej, w której występuje pluralizm, który nikomu nie przeszkadza,

trudno mu zrozumieć zdenerwowanie towarzyszące temu tematowi. Dodał, że pluralizm nie zabierze członków działającemu związkowi, a drugi powstały związek, może coś dodatkowego wnieść.

Beata Kalicka, Związek Zawodowy Pracowników MSW i AP, odniosła się do wypowiedzi Danuty Hus, dot. dużej liczby organizacji związkowych w Policji. Zadała pytanie, co się stało przez ostatnie 2 lata, że jest taki rozłam i dwie organizacje idą w innym kierunku? Przez tyle lat zawsze organizacje te współpracowały razem i miały jeden cel - dobro pracownika ponad wszystko. Powiedziała, że wielorakość związków jest tylko i wyłącznie dobrą stroną dla pracodawcy.

Władysław Budzeń, Dyrektor Departamentu Budżetu MSWiA, wyraził zdziwienie z powodu wypowiedzi Beaty Kalickiej, że sytuacja występująca w związkach zawodowych MSWiA jest na rękę kierownictwu resortu. Jego zdaniem, jest to za nieuzasadnione stwierdzenie i zdecydowanie zaprotestował przeciwko takim wypowiedziom.

Przewodniczący Rafał Jankowski, Forum Związków Zawodowych, podziękował za wypowiedź dyr. Budzeniowi, dodając, że jego zdaniem wypowiedź Beaty Kalickiej była subiektywną opinią przewodniczącej, która ma duże doświadczenie w tym zakresie. Dodał, że Rada Dialogu jest miejscem, gdzie można wyrażać swój głos.

Krzysztof Oleksak, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, powiedział, że w straży pożarnej funkcjonują trzy związki zawodowe. Jego zdaniem pluralizm sam w sobie nie jest zły, ale pluralizm dobrze pojmowany. Pluralizm połączony z polityką, zabieganiem o korzyści dla swojej grupy, to nie jest już pluralizm tylko biuro karier.

Ad 2./Ad 3.

Przewodniczący Rafał Jankowski, Forum Związków Zawodowych, powiedział, że służby - Straż Graniczna, Państwowa Straż Pożarna, Policja, nieco mniej Służba Więzienna - ciągle mają niższe świadczenia, niż te występujące w MON-ie.

Marcin Kolasa, Forum Związków Zawodowych, mówił o wysokości pomocy finansowej na uzyskanie lokalu mieszkalnego w służbach podległych MSWiA, ministrowi sprawiedliwości oraz Ministerstwu Obrony Narodowej oraz o wysokości równoważnika za brak lokalu mieszkalnego. Z zaprezentowanych zestawień świadczeń, otrzymywanych przez funkcjonariuszy poszczególnych formacji oraz żołnierzy zawodowych, wynikały znaczące różnice na korzyść pracowników MON. Pomoc na zakup lokalu mieszkalnego, otrzymywana przez żołnierzy, jest kilkanaście razy wyższa niż świadczenie przewidziane dla funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej, czy Policji. Różnice występują ze sposobu ustalania norm, ale także ich waloryzacji. W jednych służbach licząc normę podstawową, brana jest pod uwagę stawka za 1m² powierzchni mieszkania według stawek GUS, w innych kwota wynikająca z ustawy. Zróżnicowanie występuje także w waloryzacji tych norm - w jednych służbach przepisy pozwalają na waloryzację wysokości tych norm, w innych o waloryzacji się nie wspomina, a bywa i tak, że nie zawsze jest ona realizowana. Rezultatem powyższego zróżnicowania, jest przenoszenie się funkcjonariuszy tam, gdzie świadczenia te są znacznie wyższe – do MON-u, SOP-u czy Służby Więziennej.

Władysław Budzeń, Dyrektor Departamentu Budżetu MSWiA, komentując wypowiedź potwierdził, że Marcin Kolasa przedstawił stan faktyczny. Jego zdaniem, konieczne jest ustalenie propozycji, w tym jej skutków finansowych i koncepcji.

Sławomir Koniuszy, NSZZ Policjantów, powiedział, że celem jest unifikacja tych świadczeń, sposobu ich naliczania i wysokości pod względem chociażby stawki, która pozwala stworzyć ten wskaźnik świadczenia do nabycia lokalu mieszkalnego. Musi być ona jednakowa, musi być zunifikowana, ale też unifikacja musi się odbywać w mechanizmach waloryzacyjnych, że jeżeli jest waloryzacja to jest ona obligatoryjnie zapisana. Jego zdaniem, różnice nieposiadające żadnego uzasadnienia, to nic innego jak dyskryminacja, więc argumentów broniących tej idei unifikacji jest wiele. Ważne żeby się odnieść do tych, którzy mają więcej, bo nie chodzi o to, żeby wyrównać w dół, czyli np. MON-owi czy Służbie Więziennej obniżyć tę stawkę na zakup lokalu mieszkalnego.

Władysław Budzeń, Dyrektor Departamentu Budżetu MSWiA, powiedział, że zróżnicowanie istnieje i istniało zawsze, jeśli chodzi o poszczególne formacje, w tym zróżnicowanie dot. wysokości uposażenia oraz wysokości i rodzaju świadczeń. Jego zdaniem, zasadnym byłoby dokonanie analizy elementów tych uwarunkowań.

Przewodniczący Rafał Jankowski, Forum Związków Zawodowych, przypomniał, że na jednym ze spotkań zespołu, wiceminister spraw wewnętrznych i administracji Jarosław Zieliński powiedział, że dobrze by było, gdyby służb dotyczyły te same rozwiązania.

Andrzej Szary, Związek Zawodowy Policjantów, odniósł się do wypowiedzi dyrektora Władysława Budzenia. Jak zauważył, Służba Więzienna i wojsko mają porównywalne normy. Przytoczył przykład, według którego jedna norma dla tych służb to 40000 razy 5 osobowa rodzina, a norma obowiązująca funkcjonariusza Policji pozwala mu kupić 4 metry kwadratowe mieszkania. To pokazuje, że dyskusja powinna zostać wywołana, bo policjantom mieszkania się należą. Rzeczywistość jest taka, że funkcjonariusze służb mundurowych mają mieszkanie dzięki kredytem hipotecznym, i wielu policjantów ma komorników na pensji, ponieważ nie dają sobie rady ze spłatą zobowiązań. Przypomniał także obietnicę ministra Joachima Brudzińskiego dot. objęcia programem Mieszkanie Plus funkcjonariuszy. Jego zdaniem, kwestia mieszkań służbowych powinna być tematem odrębnej dyskusji.

Przewodniczący Rafał Jankowski, Forum Związków Zawodowych, powiedział, że jest to dość istotny temat, który na razie został zasygnalizowany, i który nie został objęty zapisami porozumienia.

Ad 4.

Lucjan Dutkiewicz, ekspert FZZ, powiedział, że dane, które są codziennie zbierane i monitorowane przez centra kryzysowe i ochrony środowiska, są przerażające. Środowisko lekarskie bije na alarm, ten temat wymaga reakcji związków zawodowych, które powinny skierować odpowiednie wnioski do ministerstwa i rządu. Trzeba chronić zdrowie i życie funkcjonariuszy. Dodał, że może się okazać, że w niedługim czasie, będziemy mieli populację ludzi, którzy przedwcześnie będą zapadać na choroby i będą zmuszeni do odchodzenia ze służby, a skutki zdrowotne będą nieodwracalne.

Andrzej Szary, Związek Zawodowy Policjantów, powiedział, że badania przeprowadzone w 2017 roku przez UOKiK pokazują, że 50 proc. badanych masek w Polsce nie spełnia wymogów w zakresie ochrony. Postawił wniosek o zmianę rozporządzenia tak, by policjantom przysługiwał dodatkowy urlop, a maski spełniały wszystkie wymogi i została wprowadzona obowiązkowość ich stosowania w służbie.

Sławomir Koniuszy, Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Policjantów, powiedział, że muszą nastąpić zmiany w przepisach legislacyjnych, by była możliwość zrekompensowania służby policjantów w szkodliwych warunkach.

Piotr Sadowski, Kierownik Sekcji Ochrony Pracy KGP, powiedział, że jako jedyna komórka organizacyjna KGP pozytywnie zaopiniowali chęć współpracy ze związkami zawodowymi w kwestii powołania zespołu, który zająłby się kompleksowo problemem smogu. Przypomniał, że w 2016 roku wprowadzili badanie spirometrii dla każdego funkcjonariusza, a w 2017 roku podjęto działania związane z zakupem masek, zaś kupione maski posiadały europejskie certyfikaty. Dodał, że na chwilę obecną nie ma możliwości przyznawania z rozporządzenia dodatkowego urlopu z tytułu szkodliwości związanej ze smogiem. – w rozporządzeniu jest mowa o trzech miesiącach przerwy, a smog jest zjawiskiem zmiennym. Podkreślając, że smog jest problemem społecznym dotyczącym różnych służb, wyraził otwartość do współpracy.

Przewodniczący Rafał Jankowski, Forum Związków Zawodowych, powiedział, że są opinie prawne wskazujące, że można przydzielać dodatkowy urlop. Dodał, że jeszcze raz wystąpi do Komendanta Głównego Policji, by zajął się problemem i by zespół, o który kiedyś wnioskował przewodniczący Andrzej Szary, zaistniał.

Władysław Budzeń, Dyrektor Departamentu Budżetu MSWiA, powiedział, że według niego rozwiązanie problemu jest w gestii Komendanta Głównego Policji. Dodał, że raczej nie ma prawidłowego obiegu informacji i dokumentacji, z czego mogą wynikać niepotrzebne nieporozumienia, a to jest kwestia albo nowelizacji rozporządzenia albo uzyskania odpowiedniej interpretacji prawnej.

Andrzej Szary, Związek Zawodowy Policjantów, powiedział, że na bazie dzisiejszego spotkania wystąpią ponownie z wnioskiem do Komendanta Głównego, by powstał zespół i by poszukać rozwiązań dot. zmiany rozporządzenia. Nawiązał do wyroku dot. smogu i aktorki Grażyny Wolszczak, która twierdziła, że doszło do naruszenia jej dóbr osobistych, bo Państwo mało skutecznie walczyło ze smogiem. Ten symboliczny wyrok pokazuje, że każdemu przysługuje czyste powietrze. Założył hipotetyczną sytuację, w której funkcjonariusze składają pozew zbiorowy o naruszenie dóbr osobistych, a wtedy mogłoby się okazać, że kosztta mogą być wyższe niż zakup porządnych masek.

Lucjan Dutkiewicz, ekspert FZZ, powiedział, by nie zasłaniać się tym 3 miesięcznym terminem wynikającym z rozporządzenia, bo działania i środki zapobiegawcze trzeba dostosowywać do bieżącej sytuacji. Przypomniał o zasadzie BHP, według której, co nie jest uregulowane przepisami, uregulowane jest zasadą dobrych praktyk.

Piotr Sadowski, Kierownik Sekcji Ochrony Pracy KGP, powiedział, że kwestie związane z dodatkowymi urlopami są uregulowane w Policji rozporządzeniem i nikt nie będzie

stosował zasad, które należy uznać za słuszne, jeżeli dane kwestie normuje akt prawny. Przychylił się do propozycji, by podjąć prace i zmienić obowiązujący akt prawny tak, by nie budził on wątpliwości.

Ad 5.

Przewodniczący Rafał Jankowski, Forum Związków Zawodowych, powiedział, że otrzymał wniosek, by w jak najkrótszym czasie zwołać posiedzenie Podzespołu problemowego ds. służ mundurowych Rady Dialogu Społecznego, które poświęcone byłoby sprawom pracowników cywilnych Policji, które różnią się od spraw funkcjonariuszy. Wniosek złożyła Małgorzata Lewicka, przewodnicząca Krajowej Komisji Wykonawczej Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Pracowników Policji. Zapytał przewodniczących i przewodniczącą, którzy mają w swoim składzie pracowników cywilnych, czy popierają ten wniosek i czy właściwe byłoby zwołanie takiego Podzespołu, który zajmowałby się obszarem pracowników Służby Cywilnej. Dodał, że tematy podawane musiałyby być z wyprzedzeniem, by była możliwość wcześniejszego przekazania właściwym ministrom.

Beata Kalicka, Związek Zawodowy Pracowników MSW i AP, poparła w pełni wniosek Małgorzaty Lewickiej.

Danuta Hus, Związek Zawodowy Pracowników Policji, powiedziała, że popiera wniosek Małgorzaty Lewickiej i liczy na okazanie wsparcia pracownikom cywilnym i ich działaniom.

Krzysztof Oleksak, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, zadał pytanie, czy wniosek dotyczy posiedzenia, które byłoby związane tylko z problematyką pracowników cywilnych.

Przewodniczący Rafał Jankowski, Forum Związków Zawodowych, potwierdził, że taki był wniosek przewodniczącej Małgorzaty Lewickiej. Poprosił o dostarczenie najważniejszych tematów, które będą przekazane, poprzez Radę Dialogu Społecznego, do ministra spraw wewnętrznych, ministra sprawiedliwości i ministra finansów.

Władysław Budzeń, Dyrektor Departamentu Budżetu MSWiA, wyjaśnił Jarosławowi Nowakowi, ekspertowi OPZZ, że wypłaty podwyżek nie wystąpiły z własnych pieniędzy komendantów wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej. W obecnym budżecie, w części 85, uwzględniono podwyżki na 4 miesiące – 604 zł. Wyraził nadzieję, że pod koniec marca zostaną uruchomione, z rezerwy 69, podwyżki na kolejnych 8 miesięcy.

Jarosław Nowak, ekspert OPZZ, przyznał, że podwyżki i nagrody roczne zostały wypłacone.

Krzysztof Oleksak, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, powiedział, że istotne jest to, że funkcjonariusze Państwowej Straży Pożarnej dostali pieniądze.

Przewodniczący Rafał Jankowski, Forum Związków Zawodowych, powiedział, że co najmniej dwie sprawy chciałby przedstawić obecnej przewodniczącej Rady Dialogu Społecznego, które miałyby stanąć na Posiedzeniu plenarnym Rady Dialogu Społecznego. Po

pierwsze dialog społeczny i wprowadzanie tylnymi drzwiami pewnych rozwiązań w związkach zawodowych służb mundurowych; po drugie problem dotyczący mieszkań, w sprawie, którego rozpoczęte zostaną wstępne rozmowy z właściwymi ministerstwami.

Maria Mrugała, Forum Związków Zawodowych, poruszyła temat dot. zaopiniowania projektu zmiany ustawy Komisji Petycji i przekazanie przez Radę Dialogu Społecznego pozytywnej opinii do Sejmu. Projekt, który Komisja Petycji przyjęła po analizie przepisów emerytalnych służb mundurowych, w tym te, które dotyczą funkcjonariuszy Służby Celnej i funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej. Komisja Petycji zwróciła się do prezesa Rady Ministrów z dezyderatem o dokonanie analizy i przedstawienie projektu zmiany ustawy, ponieważ stwierdziła, że przepisy są krzywdzące dla funkcjonariuszy Służby Celnej i funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej. W odpowiedzi na dezyderat, ministerstwo finansów przekazało w imieniu Prezesa Rady Ministrów odpowiedź, która nie usatysfakcjonowała Komisji Petycji – nie była przedstawiona analiza przepisów i nie była przedstawiono projektu zmiany. Komisja Petycji podjęła decyzję, że to ona złoży projekt ustawy - chodzi o zniesienie dodatkowych warunków, nie występujących w żadnej innej służbie, w tym wymóg wykonywania tzw. zadań policyjnych w okresie służby przez okres co najmniej 5 lat.

Przewodniczący Rafał Jankowski, Forum Związków Zawodowych, powiedział, że FZZ pozytywnie zaopiniowało ten temat. Jego zdaniem, mógłby to być temat kolejnego posiedzenia podzespołu, ale musiałyby uczestniczyć w nim przedstawiciel ministerstwa finansów.

Maria Mrugała, Forum Związków Zawodowych, powiedziała, że mogłoby być już za późno na posiedzenie podzespołu, bo proces legislacyjny trwa i projekt jest już skierowany do czytania w Komisji, dlatego prosi o przekazanie pozytywnej opinii do projektu.

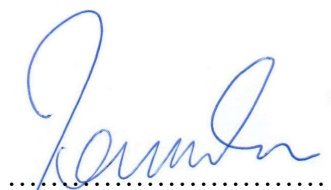
Krzysztof Małaszewicz, NSZZ „Solidarność”, powiedział, że wspiera i wystawia pozytywną opinię projektowi. Żałował, że nie udało się zaprosić podsekretarza stanu gen. Walczaka. Zapowiedział, że jako druga centrala złożą materiały w tej sprawie. Odniósł się też do kwestii mieszkań, których funkcjonariusze Służby Celnej i funkcjonariusze Służby Celno-Skarbowej nie mają; dostępne jest tylko tzw. zagospodarowanie, czyli jedno miesięczne wynagrodzenie. Powiedział, że chciałby dołączyć w kwestii mieszkań do pozostałych służb.

Przewodniczący Rafał Jankowski, Forum Związków Zawodowych, powiedział, że prosi o przygotowanie przez którąś z central materiałów dot. kwestii mieszkań, które będą zawierały rozwiązania dotyczące się Służby Celnej czy Służby Celno-Skarbowej. Obiecał, że materiał taki zostanie włączony w procedowanie.

Władysław Budzeń, Dyrektor Departamentu Budżetu MSWiA, odpowiedział na pytanie dot. stopnia realizacji porozumienia. Zapewnił, że zostały przesłane pisma do wszystkich szefów instytucji, w których byli funkcjonariusze są objęci ustawą emerytalną, co do propozycji zniesienia tych 55 lat, i otrzymali stanowiska tych szefów, a komendanci główni przedstawili projekt nowelizacji ustawy pragmatycznej w kierunku objęcia godzin ponadwymiarowych 100% dodatkiem za godziny ponadwymiarowe. Powiedział, że będzie jedna ustawa nowelizująca ustawę o emeryturach i zmianie niektórych ustaw, do jutra

komendanci mają czas na wypowiedź w tej sprawie, po akceptacji ministra, tekst zostanie przesłany zebranym do zaopiniowania.

Przewodniczący Rafał Jankowski, Forum Związków Zawodowych, podziękował zebranym za przybycie i udział w spotkaniu.

Rafał Jankowski
Przewodniczący Podzespołu

*Sporządziła
Marlena Wiśniewska
Biuro Rady Dialogu Społecznego*